

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

Sibiu, 21 Februarie

S'a mai domolit viforul provocat de deputațiunea bisericeii gr. or. române din Ungaria și Transilvania în cauza proiectului pentru introducerea limbei maghiare, ca obiect obligat în scoalele elementare și populare. Nu credem înse că el a descărcat toată electricitatea sa. Cel mai neînsemnat incident poate provoca de nou fortuna contra naționalităților nemaghiare din Ungaria. Elementul maghiar este odată așa dispus, și din dispozițiunea aceasta putem deduce cu certitudine că, fie că proiectul se va retrage, fie că el va veni modificat, spre a fi discutat în dietă, în ori ce cas din aceste atinse, are să producă nou și mare sgomot, multă și amară înverșunare.

Cât pentru noi, Românii gr. or. din Ungaria și Transilvania, un nou vifor în presa maghiară, nu ne va scoate din pasul nostru liniscit. Reprezentând o cauză adevărat patriotică, o cauză, care nu este numai a noastră în particulariu, dară a tuturor locuitorilor, prin urmare a patriei întregi, căutăm în viitoriu cu frunte serină, căci în cazul cel mai rău, rămânem cu conștiința liniscită, că și de astădată ne-am împlinit una din cele mai mari datorințe.

Un resimț neplăcut ne-ar cuprinde când am vedé, că dintre celelalte naționalități nu se mișcă nici una spre a ne da concursul la întreprinderea noastră patriotică. Și mai mare resimț înse când s'ar constata, că nici Românii nu ne dau toți concursul.

Ceea ce privesce pre celelalte naționalități ne-am mângăia mai ușor. Cuvintele deputatului Mocșari sînt destul de măgulitoare pentru Români, când susține că celelalte naționalități de aceea nu ne dau concursul, pentru că nu sînt așa de vigorose cum sîntem noi. Mai neesplicabilă dar și neescusabilă ar fi împregiurarea, când

confrății nostri de confesiunea gr. catolică nu ne-ar da concursul lor. Causa pentru care a întreprins reprezentanții bisericeii gr. or. române la monarhul nu ar perde nimica din însemnătatea ei. Ar perde însă reputațiunea națională, când lumea ar avé dovada în mână, că este cu puțință, ca Românii de aceeași soarte, amenințați de același pericol se deosebesc în momentul suprem, când ar trebui să stea toți umăr la umăr, inimă la inimă.

În privința aceasta așteptăm încă să vedem, ce a făcut episcopatul gr. cat. român din Ungaria și Transilvania, când s'a înfățișat înaintea monarhului. Am așteptat și până acum, dar mai așteptăm și așteptând ne măgulim cu speranța, că cele ce le vom afla în această privință vor împrăscia toate nedumeririle câte s'au răspândit în public și într'un mod foarte accentuat și totodată insinuător și denunciator chiar de un bărbat, care are însemnată trecere în sinul bisericeii sale gr. cat. Dar tot în privința aceasta mai avem și altă mângăiere. Avem mângăierea, că în cazul când episcopatul gr. cat. în adevăr nu a reprezentat aceeași cauză, după cum s'a angajat și după cum i a fost datoriu, poporul gr. cat., mai mult sau mai puțin, spriginesce cauza, prin urmare și când, ceea ce nu credem încă, episcopatul gr. cat. s'ar fi despărțit de cel gr. or. în afacerea din cestiune, n'ar fi altceva decât o isolare a episcopatului gr. cat. de Românii gr. or. și totodată de credințioșii sei.

Aceasta presupunere a noastră nu este fără temei. Adresele ce le-au trimis Românii gr. catolici Metropolitanului gr. or. român, ca conducătorului deputațiunei esmise din sinul bisericeii gr. or. la tron, sînt dovezi necontestabile de aderență la cauză; iară cele adresate metropolitanului din Blaj din partea credințioșilor sei sînt dovezi de buna credință, că și episcopatul gr. catolic a întreprins la monarhul pentru denegarea aprobării

proiectului cu tendența de maghiarizare.

Vină dar viforul ori între care împregiurări din cele atinse mai sus, el ne va găsi la postul nostru, dela care cu armele legale și patriotice ne vom scîi a ne face toți Românii datoriu.

Una însă tot va fi bine. Să scim adecă cine sînt cu noi și cine în contra noastră, pentru că în astfel de cestiuni sînt indispensabile: *clara pacta* și tot așa de indispensabil este să scim cine sînt ai nostri: *boni amici*.

Revista politică.

Sibiu, în 21 Februarie.

Foile maghiare ne spun, că Ioan Pasztélyi și Nicolae Toth episcopii greco-catolici din Muncaciu și din Eperies au înaintat ministrului de culte și de instrucțiune o rugare, în care cer în numele credințioșilor lor de limba ruteană, ca proiectul de lege despre învățământul obligatoric al limbei maghiare în scoalele populare să se astearnă și să se facă lege. Nu ne îndoim despre adevărul acestei sciri, căci precum s'a aflat un canonic român greco-catolic, care să se căciulească înaintea guvernului și să desbina pe Români în aceasta cauză sfântă, cu atât mai ușor va fi aflat guvernul în castrele Rutenilor demoralizați oameni, cari pentru un blid de linte sînt în stare a 'și bate joc de limba lor. Și despre călătoria metropolitanului Vancea la Viena începe a se face tot mai multă lumină. Diarul „Bihar” a spus-o verde, că episcopii români greco-catolici n'au mers la Viena în cauza pomenitului proiect de lege, ci cu totul în alte afaceri. Aceasta până acum nu s'a desmintit din nici o parte. Sperăm însă că se va desminti. „Budapesti Közlöny” de eri ne clarifică despre faptul, că pentru ce episcopul Pável n'a mers la Viena și s'a oprit la Pesta. Epis-

copia Oradiei mari este un juvaer cu mult mai scump, decât limba națională!

Comisiunea bugetară a delegațiunei cislaitane a încuviințat creditul de 41,720,000 fl. și a respins creditul de 5 milioane, cerut pentru lunile Noemvre și Decemvre.

„Politiche Correspondenz” comunică că Arab-Tabia ar fi cu totul demolată.

Se vorbesce mult despre o nouă notă circulară rusască, care atrage atențiunea puterilor la șirul acelor cestiuni, cari sînt încă a se delega pentru a puté face posibil executarea corectă a tractatului dela Berlin.

Despre adunarea națională din Tirnova vin foarte puține sciri: adunarea n'a trecut încă preste desbaterea regulamentului casei.

În Franca s'a denumit ministru pentru interne dl Lepère.

În Kiew s'a confiscat o tipografie secretă, cu care ocaziune s'a întemplat o ciocnire sângeroasă cu gendarmăria și cu policistii.

„Egyetértés” și dep. G. Pop.

Cu ocaziunea eșirei dep. G. Pop din partida independentă, organul acestei partide „Egyetértés” a scris următoarele:

Domnul deputat George Pop, carele a fost unicul și verosimil și ultimul membru al partidei independente cu principii de naționalitate, a pășit atară din sinul partidei. Causa acestei pășiri a fost, că partida prin decisiunea sa aflat de lipsă și argumentată împregiurarea, că pentru introducerea obligătoare a limbei maghiare în scoalele populare să se înceapă acțiunea parlamentară cu o interpelațiune.

De cum va ar fi fost alta cauza acestei pășiri a partidei ne-ar păré rău pentru întemplantul ei. Astfel însă nici decât nu ne pare rău, ci considerând experiența, și premisele pășirii, și consultările partidei de eri, considerând suspiciunile aruncate în

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.

III.

Inima Lisbethei.

(4. urmare.)

După ce pământul cuprinsese rămașițele trupesci ale mamei lui, fiul își îndreptă pașii spre casa sa părăsită, cu capul plecat și cu privirea posomărită.

El remăsese acum singur!

Singurătatea în care îl lăsă moartea mamei sale îi mări și mai mult iubirea cătră sciință; el se cufundă cu desăvîrșire în lucrări gigantice, și nu eșia din misteriiile cabinetului seu de cât numai pentru a lua prânzul preparat de vecină-sa Abigail, vrednica soție a lui Samuil, Israelitul.

Și pre acest om, cu totul străin de lume, pre acest învățat, care așa șicînd, nici odată nu cutezase a se

uita la altă femeie atară de mamă-sa, pre acest doctor, al cărui pěr începuse chiar să încărunească, lumea îl făcea amarezul fragedei și gentilei Lisbeth!

Acei cari se făcură complicitii acestei calumnii, colportând'o prin diferitele cercuri a le cetății, acei, cari se bucurau în ascuns de scandalul ce avea să'l provoace, fură în curënd înșelați în acceptările lor.

Oamenii cu bună creștere dădeau cu dispreț din umeri și amicii învățatului isbucneau în ris chiar în fața calumniatorilor.

Și faimele încetară în curënd, fără ca eroul nostru să fie băgat de samă, că populațiunea din Leyden, se ocupase cătă-va vreme de pretinsa slăbiciune a inimei sale.

Nu, doctorului nici prin minte nu 'i trecu așa ceva; el remăsese același și după venirea Lisbethei, poate că credea numai a vedé tot pre mamă sa în giurul seu.

Nu așa cugeta tinera femeie. Pătrunsă de recunoștință cătră Van-der-Bader, din ale cărui nobile calități descoperirea în fie care și câte una nouă, ea nu își dădu-se sama despre

noul simțemnt, care cu încetul își supuse întreaga ei ființă.

Ea se purta cu iubire și cu prevenire cătră stăpânul seu și credea a asculta de conștiința sa iubind pe protectorul ei.

Faimela, cari se răspândiră despre petrecerea ei în casa doctorului, o făcu să privească cu spaimă la situațiunea în care se afla.

Lisbeth simțea amor pentru Van-der-Bader. Cum ajunse lucrul într'atât? ea singură nu o scia.

Acest om bătrân chiar, acest învățat cufundat în cărțile sale, acest cercetător serios, îi pătrunsese cu totul sufletul.

El o scăpase de suferințe și de miserie; ea îl iubia!

În scurta ei istorie era o pagină dureroasă, și această pagină ea începea a o uita.

El remânea indiferent și rece față cu ea; abia ici colea se opri privirea sa la ochii ei.

Ea, această faptură încântătoare, ar fi dat jumătate din viață, pentru a fi iubită un moment de acest su-

flet nobil, consacrat cu totul problemelor științifice.

Trecu o lună, trecură doue, și gurile rele începură să tacă, iar amorul Lisbethei cătră stăpânul seu creștea la această tăcere în singurătate și în umbră.

O! Ce comori de iubire, de tinerețe și de bunătate cuprindea această mică casă din suburbiul Vyverberg!

Ah! comori perdute, pe cari numai ochiul lui dumnezeu le putea descoperi.

Un an după instalarea sa la domnul Van-der-Bader, Lisbeth moșteni dela un unchiu al bărbatului ei, care trăise ca tăbăcariu în Gouda.

Bravul om, murind, își adusese aminte de nepoată-sa și îi lăsă de moștenire cele șecce mii de franci, ce le adunase prin o viață lungă și laborioasă.

Această sumă frumoasă, care deci înainte scăpă pe tinera femeie de lipsă și necaz, fû primită de ea cu o mare nepăsare, ba putem șice, cu un fel de întristare, ce îi fû greu s'o ascundă.

Sînt mustărări de conștiință trebuiau să gândească vecinii, cari

contra noastră de mai de mult, cumcă partida noastră ar fraterniza cu agitațiunile de naționalitate: mai de grabă trebuie să ne bucurăm de unitatea și compactitatea partidei care de aci încoaie nu va mai fi espusă la aceasta suspiciune.

Atâta însă putem dice, că domnul George Pop prin aceasta părăsire a partidei n'a făcut serviciu bun cestiunii de naționalitate, căci până când el nu prea s'a trudit a atrage atențiunea asupra sa; până acuma s'a tradat eclatant și prin părăsirea principiilor și programei sale deodată apare ca un astfel de deputat național, înaintea căruia nu este scopul validitatea statului maghiar, și așa dară nici independența acesteia, aceste însă voiau să'i vorbească numai și numai de mijloace românești. Se vede și de acolo cumcă părăsirea partidei de domnul deputat George Pop este și din punct de vedere a naționalității necorectă, căci eri, când a venit pe tapet în club cestiunata interpelațiune, chiar din considerațiune pentru persoana domniei sale și cei mai aprigi luptători ai politice naționale ungurești s'au exprimat cât se poate de moderat față cu agitațiunea inaugurată de episcopi și față cu ponderositatea și natura acestei agitațiuni. Din curtuasie curat personală nu au deliberat această cauză și din acea parte, care ar fi argumentat și mai de aproape împregiurarea, cumcă acțiunea trebuie să urmeze pentru că chiar nici o partidă nu este mai mult chemată la aceasta ca și acea partidă, care cu multă vehemență lupta contra politicei camarilei.

Altcum faptul acesta al dlui George Pop numai despre aceea poate să convingă pe amicii lui de principii, cumcă într'adevăr el nu pune mare pond pe principiile fundamentale a partidei, cari sunt fundamentul ne atacabil și nedestremabil în acțiunea acestei partide. Pentru că dacă stimează domnia sa într'adevăr aceste principii, atunci nu poate să i serveze de cauză a părăsirii partidei, aceea împregiurare, cumcă partida în atare cestiune n'a primit părerea unui om, căci domniei sale i sta în libera voie a vota și a lucra altcum în cestiunile cari îi privesc simțemintele sale naționale. Fiind că însă domnia sa chiar din acest incident s'a hotărât, a părăsii partidei, a documentat aceea, cumcă n' se trudește pentru independența Ungariei, ci politica de naționalitate este baza politice domniei sale. De aci urmează doctrina, cumcă oamenii cu tendențe de naționalitate în casuri date și perd simțul de principii, și simțul lor de stat și justifică de a dreptul afirmațiunile acestora, cari țin, cumcă aceste tendențe nu se pot aduce în consonanță cu principiile nici unei partide, carea promovează cu fidelitate ținta națiunii maghiare și scopul statului maghiar. Ne-am ținut de datorință, a ne face aceste observări. Celelalte fineascăle domnul deputat cu acei alegători ai sei de naționalitate maghiară, cari s'au aliat cu Români pentru ca să l trimită la dietă, ca pe un Român, care este departe de aceea,

de a face o astfel de politică de naționalitate ultraistă, prin carea s'ar slăbi statul, ci ca pre unul, care va lucra cu sinceritate ca prin introducerea obligatoare a limbei maghiare să dea ocaziune și Românilor fără excepțiune ca între marginile statului unguresc să poată figura ca factori și a promova principiul de egalitate și frățietate. Așa se vede, că reacțiunea de sus inaugurată cu politica bosniacă a dat semnul de împintinare. Ne apropiem de renovarea evenimentelor vechi.

Domnul George Pop comite o eroare mare, când numesce „de espectoratiuni nedemne“ acele observări ale noastre, pre care foaia noastră le-a făcut cu ocaziunea nemotivatei sale părăsiri a partidei. Noi nu am avut nici voie nici cauză, de a ne espectoră în contra domniei sale, pentru că nici prin minte nu ne-a trecut a insulta pre cineva pentru „simțemintele“ sale dar avem cauză a desaproba acea procedură, că s'a trudit, a împinge într'acolo o partidă mare consolidată pe basa unui principiu mare, ca să profeseze politica sa de naționalitate, sau barem să chilăvească activitatea unei acțiuni, care taie în sfera politice națiunii și a statului.

Domnul George Pop dice, „cumcă Români în interesul bine priceput al lor doresc a fi amici și aliați fideli ai statului și națiunii maghiare, dar numai sub aceea condițiune, ca se poată ca Români ași susține limba și naționalitatea lor.“ Dar apoi judecând cu sânge rece și cu cât-va bunăvoință pentru principiul de stat, poate oare cineva disputa despre aceea, cumcă introducerea obligatoare a limbei maghiare ar fi un atac dujmănesc contra limbei și naționalității române? Împedecă oare cineva pe Români, cari sunt în posesiunea neatacată a limbei și naționalității lor ca să lucre și să se sacrifice pentru dezvoltarea și cultivarea acesteia? Are legislațiunea prin astfel de dispozițiune alt scop, decât a face fie-cărui om posibil, ca prin învățarea limbei maghiare, ca limbă de stat, să și poată căsiga în afacerile publice cu atâta mai multă influință și activitate?

Nu domnul George Pop s'a amăgit amar în partida noastră; ci chiar partida în Domnia sa. Pentru că considerându-le toate și pe aceia, a căror tact l' laudă, oare fost-ai cu cale, cu privire la principii, cari sunt programa, baza și ținta partidei, să o părăsească din aceea cauză, pentru că aceasta nu a făcut o cauză comună cu convingerile de naționalitate a Domniei sale. D'apoi, că dacă făcea aceasta ar fi documentat, că mai pre sus stimează convingerile Domniei sale, decât programul propriu, și este basată pe acele. Alt cum ar sta treaba, dacă cumva partida ar fi eschis pe domnul Pop prin decisiunea sa, ca să nu își poată validita convingerile sale de naționalitate ori prin vorbire, ori prin vot. Dar domnia sa n'a fost eschis dela aceasta, putea se o face, pentru că afară de principiile fundamentale ale partidei între alte cestiuni la

noi nu este disciplina mamelucescă, dar numai decise aduse în urma schimbărilor de idei, pe cari de comun le respectăm, dar de cum-va le aflăm pe acele în contradicere cu convingerile noastre, ori și care face după cum i vine mai bine la socoteală, fără de nici o infruntare. Foarte rar se întâmplă aceasta, dar cauza este pentru că în cauze principale sântem cu toți chiari, în cauze laterale însă ne capacităm unii pe alții reciproc.

Din toate aceste se poate convinge fie-care, că părăsirea dlui George Pop nu este într'atâta desamăgire amară, cât mai mult este eflusul unei aspirațiuni naționale răbdate pe conta principiilor fundamentale ale partidei. Aceasta însă poate servi de explicațiune, dar nici decât de cauză.

„La Presse,“ vorbind despre articolul „Republicii franceze“ privitor la grabnica recunoaștere a independenței României, dice:

„Acel articol conchide în favoarea grabnicei recunoașeri a României, fără a se lăsa să se oprească de cestiuni de procedură și fără a isbi juste susceptibilități naționale.

„Aceasta e tesa pe care noi am apărât-o totdeauna și, dacă „Republica franceză“ se realizează la ea într'un mod definitiv, ea are mari șorți de a prevala.

„Aceasta ar fi cătră România un act de dreptate și de recunoștință.“

Discurs

pronunțat de d. Gioachino Pepoli
în senatul italian la 17 Februarie.

N'aș fi luat poate cuvântul când oara e atât de înaintată, dacă ilustrul senatore Mamiani n'ar fi ridicat cestiunea României. Cu mare părere de rău nu pot împărtăși părerile formulate de onor. nostru coleg.

Ascultând cuvintele elocintelui preopinent, a trebuit, să mă conving că, în privința acelei dureroase cestiuni, ne învârtim într'un fatal echivoc, și că e o datorie ca să se ridico în această incintă, o voce care să respingă acuzările, ce s'au aruncat, în numele libertății, acelu nobile și generos popor care, îndrănesc a o spune, e o parte din noi înșine și care purtă cu atâta glorie și cu atâta splendoare pe câmpiele sângeroase numele descendent al rasei române.

Cestiunea d-lor, după opiniunea mea, n'a fost pusă pe adevărata ei basă. Mai întâiu de toate, trebuie să atrag atențiunea senatului și a d-lui ministru nu asupra unor ipoteze zădarnice și încerte, ci asupra unui fapt.

El oare într'adevăr esact, e oare într'adevăr nediscutabil că Români refuză de a recunoaște libertatea de conștiință? E oare strict adevărat, că ei refuză de a adera la art. 44 din tratatul dela Berlin? Documentele oficiale ce am sub ochi îmi dovedesc contrariul.

Acı onor. senator cetesce testuale art. 43 și 44 din tratatul dela Berlin, art. 7 și 129 din Constituțiunea noastră, și apoi urmează:

Cum vede Senatul, și cum vede onor. senatore Mamiani, România nu poate declara definitiv suprimarea art. 7 din Constituțiune fără să observe regulile prescrise de lege.

Și, într'adevăr, cum ar pute un guvern constituțional să consilieze pe un popor amic, în numele dreptății și libertății, de a viola pactul seu fundamental?

Oare principele României n'a supus parlamentului tratatul dela Berlin și oare n'a fost el primit de amândouă ramurile parlamentului? Oare ministerul Brătian, consecinte acelu în doit vot, n'a prezentat el camerelor cererea de a procede la intrunirea unei constituante pentru a modifica art. 7 din constituțiunea română și oare camerele n'au numit comisiuni pe deplin favorabile pentru a esamina cestiunea?

Dar, pentru a ajunge la scopul la care tindem, trebuie să treacă un timp lung pentru că sânt de trebuință trei cetiri ale legii; aceste nu se pot face decât din cinci-spre-șecce în cinci-spre-șecce zile. Trebuie apoi să ne gândim că e trebuință de oare-care timp pentru a convoca constituanta, adecă un alt interval de două sau trei luni, pentru că, cu cea mai mare bunăvoință, România nu poate adera ipso facto la injunțiunea tratatului de la Berlin.

În fapt, rațiunile ce am espus au reușit a face ca Turcia, Austria și Rusia să recunoască independența României.

Provinciile occidentale, după inițiativa Franciei, au declarat pe rând că voiesc a suspenda recunoașterea României până după modificarea constituțiunii.

Senatorele Mamiani va înțelege ce simțemnt de adencă durere a cauzat acelu generos popor neîncrederea ce i s'a manifestat chiar de acele puteri dela care aștepta cea mai mare bunăvoință. De sigur nu dela Italia, care e prea iubita sa mamă, se putea aștepta la o ofensă atât de dureroasă adusă demnității sale.

Dar, dacă România nu va îndeplinii obligațiunea ce i este impusă de tratatul dela Berlin, dacă constituanta va refusa a modifica constituțiunea, a-

începură de nou a cârtii, acești bani ard la degete . . .

Dar nu muștrările de cunoscință erau cari nelinisciau pe Lisbeth.

Tinera femeie n'avea să și facă nici o imputare, și de altcum nu era ea liberă și stăpână peste acțiunile sale?

Ce o tortura, era cugetul amar: „acum, fiind bogată, domnul Van-der-Bader nu va voi să i mai conduc eu economia.“

Și Lisbeth își mărturisii însași în cugetul se, că mai bine ar voi să moară decât să se depărteze; că întreg sufletul ei pururea ar fi aici; că ea n'ar cere dela Dumneșeu alta, decât dreptul, de a trăi în această casă izolată, alături cu acest profesor, care nici de două ori pe an măcar nu se uita la dânsa.

Temerile tinerei femei dovediau pe deplin, că ea încă nu cunoscera de loc, pe cel mai curios dintre oamenii învățați.

Toată lumea aflase despre moștenirea Lisbeth, toată lumea, cu singura excepție a doctorului Van-der-Bader.

Acesta se cufunda din ce în ce tot mai mult în sciință și frumoasa Lisbeth, depărtând dela sine temerile ce le ținea de copilăresci acum, după ce cunoscera ceva mai bine pe stăpânul său, frumoasa Lisbeth, dicem, petrecea o viață fericită și liniscită, creșdend bucuroasă în vecinicia acestei fericiri modeste, care i îndulcia inima fără a i o amări nici măcar cu o umbră de remuscări.

Și acuma, după ce cetitoriul cunoasce ca și noi pre principalele persoane ale acestei istorii, noi îl vom face cunoscut cu un proiect deosebit, pe care îl formase doctorul Van-der-Bader în prima Maiu a anului 1867, adecă doi ani, după instalarea Lisbethi în casa suburbiului Vyverberg.

IV.

„Amorul“ de J. Michelet.

Tocmai bătură șese oare; doctorul Van-der-Bader se îndreptă spre locuința sa, acel pas vrednic și grav, particular tuturor învățaților și care făcū pe Israelitul Samuel să dică:

„Vedeți numai cât de lin o calcă

domnul doctor, pare că i teamă să nu strivească în picioare vr'o idee!“

Profesorul, care eșia din universitate, părea a justifica această observare a bunului seu vecin.

În o prelegere briliantă tocmai entusiasmase pe numeroșii studenți, cari se îmbulziau în giurul catedrei.

Van-der-Bader vorbise auditoriului seu despre însușirile curioase ale substanței curare, ce curmă mișcarea, fără a tocii sensibilitatea. El vorbise de această substanță unică în efectele ei infricoșate; și și pusese întrebarea, dacă n'ar esista în domeniul sciinței substanțe asemenea capabile de a produce fenomenele observate.

Învățul făcuse înaintea elevilor o concludiune negativă dar, după terminarea prelegerei acest cuvânt curare se încrustase în spiritul seu și i juca neincetat înaintea ochilor.

Observarea lui Samuel era nimerită.

Lui Van-der-Bader părea că i este teamă de a strivi o idee.

Și de vr'o câteva minute, vrednicul doctor, într'adevăr părea a avé una în cap.

Dintr'odată el se oprı, se lovı cu mâna peste frunte și scoase un țipet ușor.

În acest moment învățul se afla tocmai înaintea casei lui Van-der-Hock, librariul universității.

Acesta, tocmai stătea înaintea porței, fumând din frumoasa sa pipă de porțelan, din fabrica lui P. Goedewage din La Haye.

La țipetul, sau mai bine țis, la exclamațiunea învățatului, librariul s'apropia de el . . .

„Ce țı e domnule doctor?“ întrebă el.

Van-der-Bader își ridică capul, plin de bucurie.

„Aceasta-i prea mult, aceasta-i prea mult!“ țise el.

„Ești bolnav?“ întrebă Van-der-Hock cu interes, „nu voiesci să onorezi cu prezența dtale casa librariului prea supus al dtale?“

„Cum, dtă ești?“ respunse doctorul zimbınd; „ei bine, dtă vei fi cel dintăiu, căruia am s'ăi comunic o nouă descoperire . . .“

(Va urma)

tunci cu cuvânt și dreptate se vor pute rupe relațiunile diplomatice; atunci se vor pute pune înainte drepturile de umanitate la care făcea aluziune onor. senator Mamiani. Cu toate aceste, spun francamente, că presiunea, ce voim a exercita asupra poporului român, e un act care nu poate decât să ridice un simțământ de indignare în acel generos popor.

Și aci voiu observa onor. senator Mamiani că, dacă atunci, când noi am rotat legea garanțelor religioase, ne-ar fi dis puterile: recunoascerea voastră e supusă la condițiunea, ca să proclamați imediat inviolabilitatea Vaticanului, nici unul în această incintă nu s'ar fi ridicat pentru a da un vot favorabil unei legi, care ar fi avut aparența unei presiuni. Popoarele au, onorabile și ilustre coleg, un simțământ de demnitate pe care nu trebuie a'i călca în picioare. Și eu, care am legături intime cu acea țară, pot afirma că politica de neîncredere observată de puterile occidentale face principelui mai anevoioasă îndeplinirea misiunii sale. Ea, în loc de a rezolva cestiunea, o înăspresce și ne depărtează de acel foarte nobil scop la care aspiră onor. Mamiani cu atât de mare dreptate și de care vorbește cu cuvinte atât de elocinte.

Pentru toate aceste cuvinte, cred că Italia n'ar fi trebuit să și reguleze politica după politica Franciei și a Angliei. Mai mult, cred că ea ar fi trebuit să se puie garanță cătră Europa pentru cuvântul de onoare al acelei vechi fie a sa. Ea ar fi trebuit să arete prin fapte, că crede cu tărie în onestitatea și în lealitatea poporului român. Cu acest mod, imi va accorda aceasta ilustrul orator, am fi câștigat în orient, și mai cu osebire pe țermii Dunării, acea influință pe care o politică nesigură și vasală Angliei și Franciei până acum ne-a făcut să o pierdem sau să o micșorăm.

Atrag dar atențiunea onor. ministru de externe asupra celor ce am dis, și l'rog să vadă, în înalta sa prudență, dacă n'ar fi oportun pentru Italia de a se face solidară, cum dăsei, cu politica română și de a imita pe acele națiuni, care au recunoscut deja într'un mod leal și nobil independența României.

Trebuie să mai spun încă un cuvânt onor. senator Mamiani în privința cestiunii religioase. Atunci, când avusei onoarea de a fi ministru al regelui la Viena, a trebuit să studiez bine cestiunea română; și în adevăr nu cred, că ea este în substanță o cestiune de libertate și de consciință, cum s'a afirmat de cătră onor. preopinent.

În România, cestiunea Evreilor e o cestiune socială. Nu e exact că Evreii ce trăiesc în România sunt în adevăr Români; ei aparțin unei rase care s'a suprapus poporului român. Evreii din România nu vorbesc limba țerii și au o origine deosebită. Evreul român nu e un fiu, care cere locul seu la caminul familiei, nu e nici chiar un călător, care în timp de furtună cere un adăpost; e un năvălitor, care cere pacinicului cetățean chieile casei sale, pentru a se introduce în ea într'un mod legal și apoi a o jefui.

Persecuțiunile, ce a fost în România în contra Evreilor, nu sunt persecuțiuni născute din simțimentele religioase, seau pentru că Români ar fi voit să oprească pe Evrei de a și exercita cultul în deplinătatea voinței lor. Discordiile ce s'au născut în România din cauza Evreilor au venit din acea fatală usură ce ei exercită — de ce s'o ascundem? — pe o scară foarte întinsă. Trebuie să cunosc bine onorabile senatore Mamiani, condițiunile acelei nefericite țeri, pentru a apreția purtarea Evreilor; ei singuri au bani, ei singuri sug și cu și sângele poporului român.

În ziua când vor avé dreptul de

a posede, tot pământul român va fi al lor și mica proprietate va dispăre cu totul. Onor. senator Decesar, me întrerupe: dicându-mi: goniții. Tocmai pentru aceasta România le-a refuzat, în art. 7 din constituțiune, acel drept de naționalitate, pe care Europa îl revindecă preocupându-se mai mult de cestiunea de formă, de cât de substanță. . . . Libertatea de consciință n'are nici un amestec aci. Cestiunea română, o repet, e numai o cestiune economică, o cestiune socială, și eu nu încerc nici un simțământ de milă pentru aceia, care abuzează de bani și de fraude. Ori-cum, Români priimesc dispozițiunile congresului dela Berlin; Români sunt gata de a da satisfacere dorinței puterilor europene. Ei vor căuta în legi nouă mijlocul de a se pute apăra într'un mod legal de invasiune și de violența usurei.

Cu toate aceste, eu cred de folos și necesar de a recunoasce România fără a recurge la întârzieri, care ar fi mărețe, când s'ar exercita asupra unui popor puternic, care sunt însă rușinoase, când se exercită asupra unui popor generos, dar slab.

Știu că în Italia sunt oameni care dic: „Dar noi am arătat simpatia noastră pentru poporul român.“ Eu nu știu ce simpatie am arătat Românilor. Noi n'am chieituit nici un ban și n'am pierdut nici un soldat pentru ca Români să și câștige independența. La Berlin, am fost neputincioși ca să oprim pe Rusia de a răpi acelei viteze țeri una din cele mai avute ale ei provincii; am lăsat fruntăria ei deschisă invasiunii rusesci.

Cu ce drept dar putem noi exercita o presiune asupra României? În schimbul cărui serviciu putem noi dice Românilor: nu credem în lealitatea propunerilor voastre; voi nu meritați acia independență, pe care ați câștigat-o prin sânge pe câmpul de bătăia?

Știu bine, că predecesorul d-lui Depretis, în ceialaltă ramură a parlamentului, pentru a arăta simpatia Italiei cătră România, afirmă că a trimis acelui generos și viteaz principe Cordonul Anunziatei.

Eu care cunosc și aprețiez simțimentele foarte nobile ale acelui tiner principe, asicur că, ori-cât i s'ar fi părut de prețios darul Cordonului Anunziatei, el ar fi preferit ca guvernul italian să nu atingă, să nu necunoască lealitatea și onoarea poporului seu.

Rațiunile ce am desvoltat privesc exclusiv pe România; dar permiteți mi onor. ministru de a crede că este o rațiune curat italiană de a recunoasce astăzi România, cu toate înțelegerile stabilite cu puterile occidentale.

Cred că noi, recunoscând astăzi România, ocrotim nu numai demnitatea poporului român, ci ocrotim chiar demnitatea poporului italian.

Aici oratorul amintesc sgomotul că comisiunea instituită de tratatul dela Berlin, pentru a supraveghia la Constantinopole tot ce privesc financiele Turciei, s'ar fi compus numai din delegați englesi, francesi și germâni, și dice că „recunoascerea României, făcută în contra presiunii franceze, ar fi un răspuns destul de eficace la modul puțin binevoitor cum a fost tratată Italia. Apoi d. Pepoli urmează astfel:

Bine înțeles, că vorbind despre recunoascerea României nu înțeleg ca să se facă fără a avé din parte-i promisiunea formală, că va îndeplini cerințele tratatului dela Berlin. Asupra acestui punct, am fost destul de explicit, pentru că chiar dela început am dis, că dacă Constituanta română va respinge tratatul dela Berlin, relațiunile oficiale vor trebui a fi imediat rupte. Pentru mine e o simplă cestiune de încredere. Cred și ași voi ca și ministrul să creadă în lealitatea României. . . . Nu mi pot încheia dis-

cursul fără a stăruî pe lângă onor. președinte al Consiliului ca, cu tot refuzul Engliei și Franciei, să nu întârzie de a deschide ușa casei acelui nobil vlăstar al rasei noastre și al reboteza în numele mamei, Italia.

Nu mă tem; el va cresce prosper și vigoros și în viitor se va pute arăta meritos de-a se fi coborît din nemuritoarea stirpe latină, devenind în Europa, cum dicea principele Carol în discursul Coroanei, un element de putere și de prosperitate pentru Europa întreagă, și mai pre sus de toate un element de libertate și de progres pe țermii Dunării (Aprobări). (Mulți senatori se duc se strângă mâna oratorului).

Peste 60 deputați Români au adresat marchisului de Pepoli la Roma următoarea telegramă:

Domnului marchis de Pepoli.

Viu emoționați de simpatia voastră manifestată pentru cauza unui popor intimamente unit prin inimă și sânge cu națiunea italiană, vă transmitem espresiunea recunoștinței noastre pentru elocintele cuvinte pronunțate în Senat în favoarea României.

„U. p. a.“

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sibiu, 19 Februarie. (Comitetul Asociațiunii transilvane). Comitetul s'a ocupat de astădată în ședința sa ordinară lunară cu lucruri de mai puțină însemnătate. Ședința de altcum a fost bine cercetată. Amintim din raportul secretariului al doilea o scrisoare a societății „Transilvania“ din București, prin care cere ca Asociațiunea să facă un raport detaliat despre distribuția sumei de fl. 400, donați de societate pentru tineri români meseriași și să aștearnă societății acest raport dinpreună cu contractele încheiate. Comitetul a hotărît a satisface, încât este cu putință, acestei cereri.

Contele Schweinitz s'a adresat cătră Asociațiune cu rugarea, a spriginii, materialicesce și moralicesce înființândă scoală de sculptură în comitatul Sibiu. Obiectul s'a dat unei comisiuni pentru a face raport și propuneri motivate.

Pentru arangiarea unei esposițiuni s'a ales un comitet de cinci, care să discute, cum și când s'ar pute arangia o esposiție.

Celelalte obiecte dela ordinea zilei, a fost parte curenții, parte de natură administrativă și s'au rezolvit în înțelesul statutelor și regulamentelor resp. conform bugetului.

Varietăți.

* (Denumire). „Budapesti Közlöny“ din 4 Martie a. c. publică în partea sa oficială următoarele: „La propunerea ministrului Meu unguresc pentru culte și instrucțiune publică denumesc pe episcopul Gherlei Mihail Pável de episcop greco-catolic al Oradiei-mari. Viena 29 Ianuarie 1879. Francisc Iosif I m. p. Augustin Trefort m. p.

* (Portretul metropolitului Miron Romanul). Diarul „Răsboiul“ ce apare la București, aduce în nr. seu din 18 Februarie a. c. chipul Escelenței Sale Î. P. S. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul.

* (Crucea „Elisabeta“). Monitorul oficial din București publică o nouă lungă listă de dame, cari s'au decorat cu crucea „Elisabeta.“

* (Postal). În Apahida este de ocupat postul de magistrul postal pre lângă depunerea unei cauțiuni de 100 fl. Cu acest post sunt împreunate următoarele rebonificări și adecă: 200 fl. salariu anual; 40 fl. paușal de

cancelarie și 300 fl. v. a. bani pentru expedări. Doritorii, de a ocupa acest post au să și adreseze suplicile la direcțiunea postală în Sibiu în termin de 3 săptămâni.

* (Inundări). Orașul Seghedin dinpreună cu valea Tisei este amenințat de pericolul inundării. Un apel cătră orașeni provoacă pe toți a lua parte la mijloacele de apărare. Scoalele s'au închis. Un batalion de infanterie a sosit dela Timișoara la fața locului. Starea apei este 25 urme și 3 policari.

* (O mare catastrofă). Una din cele mai vechi și mai renumite dintre stațiunile termale ale Austriei, Teplitz în Bohemia, a fost atinsă de cea mai rea calamitate: secarea deodată a isvorului seu principal.

Toți geologii atribuiesc această secare neprevădută la o abatere din cale a curenților subterani, cari s'ar fi produs în urma surpărei minelor dela Dux. Într'o ecsploatare de mine din această parte, sapa lucrătorilor desvli învelișul unui imens rezervoriu subteran, apa isbucni prin o largă deschizătură, groapa a fost inundată într'o clipă. Douăzeci și unul de lucrători au perit.

Întrebarea ce și pun în această oră geologii comisiunei trimise la fața locului, este de a se sci dacă se va pute astupa isvorul cel nou. Nu este îndoială că dacă s'ar pute ajunge la acest rezultat, curentul termal de la Teplitz va lua prima sa direcțiune.

Cineva nu pute lesne să și închiuiască consternația, în care a aruncat o asemenea catastrofă pe populația din Teplitz? Cura recentă a împăratului Germaniei, suferind de urmările atentatului lui Nobiling, ridicase la apogeu renumele acestor isvoare termale. A fost poate de ajuns imprudența unui inginer de mine pentru a ruina toată acea parte a țerii și a lipsi pe Austria de băile sale termale cele mai bogate în proprietăți curative.

* (Averea imobiliară), a fiicării Frances. Resultă din ultimile cercetări că pământul frances reprezintă o valoare cam de 125 miliarde, de unde urmează că fie-care Frances dacă s'ar împărți averile ar avé pentru partea sa 3500 franci.

* (Tunuri uriașe). Cele patru tunuri, cumpărate de guvernul englez dela d. William Armstrong și comp., vor fi întrebuințate pentru redutele de apărare dela Malta și Gibraltar, adecă pentru fie-care câte două.

Tunurile vor fi montate în dosul unor parapete de pământ.

S'a inventat un plan, după care să se poată realiza încărcarea acestor tunuri gigantice cu mâinile și sub cuvenitul adăpost.

Costul fie-căruia din aceste tunuri este 16,200 lire sterline s'au franci 405,000. Iar greutatea lor este o sută tone s'au una sută mii de chilogramme, aproscimativ 80,000 ocale fie-care.

* (Scrierea limbei rusesci). Diarul „Le Gaulois“ a găsit un mijloc practic pentru a scrie limba rusă.

Cine nu a băgat de samă, dice el, ciudata împreunare de consone ce se întâlnește adese în numele rusesci?

Se pare că este un mijloc ușor pentru a obține aceste nume:

Luați trei alfabete și le scuturați într'o pălărie; apoi amestecați-le pe o masă ca pe nisce zaruri.

Luați literile care vă cad sub mână și câte voiți, puneți-le în linie dreaptă una după alta, adageți terminațiunea itch sau koff și veți avé numele complet și autentic al unui general rus ori-care.

* (Zulușii). Se scie că un război a isbucnit între Anglia și poporul Zul din Africa meridională. Nu e dar

fără interes a publica câte-va notițe asupra acestui popor, de care mulți nici n'au auzit vorbindu-se până acum.

Zul însemnează țara cerească. Obligațiunea serviciului militar în acea țară durează dela 20—60 ani. Afară de acest greu impozit, este un fel de gardă jună, unde trebuie să între toți copiii dela 14—15 ani, și acest serviciu este prelungit până la 20 ani.

Răsboinicii nu se pot însura. Această e o interdicere legală, impusă de rege, interdicere, pe care o rădică pentru batalioane întregi, când s'au distins în lupte; e un premiu dat ardorii răsboinicilor.

Dinaintea capului lor, ce printre altele poartă titlul de „Bayete“ (rege a regilor, rege a lumii, leu, etc.) indigenii merg în brânci.

Regele lor este foarte absolut. Despotul actual ce se numește Cerwayo, este transportat într'un tron pe roate; dacă întâlnește pe cine-va care îi displace, strigă: Tăiați-i capul seu: (adecă suprimați-l), și execuțiunea urmează îndată ordinului.

El este mândru, imperios, și nu voiesce să aibă nimic comun cu alții afară numai în privința armelor de foc. „Sântem regi ai Zulușilor“ (adecă a cerurilor) dice totdeauna când i se consiliează reforme. „Voc. Cov.“

* (Cioma vegetală). Precum unele epidemii bântuesc asupra oamenilor și animalelor, de asemenea și vegetalele sunt bântuite de adevărate ciomi. După boala cartofilor, după a vielor, eată că acum se semnaleză boala lăptucelor, și mai recent acea a castanilor. Nu cumva o să trebuiască a crea în curând un corp de medici pentru plântee?

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Budapesta, 5 Martie n. Comisiunea bugetară a delegațiunei austriace a primit cu toate în contra duor voturi propunerea, a satorii trebuințele extraordinare ale armatei în provinciile ocupate pe anul 1879 în loc de 34¹/₂ cu 30 milioane. Mai departe a primit el cu 11 contra 8 voturi propunerea lui Sturm, a provoca guvernul, ca trupele de ocupațiune să se reducă sub numărul proiectat pe quartal IV a. 1879 și să le pună la statul de pace.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Unde locuiesc albinele bucurose?

Primăvara se apropie și cu ea multele îngrijiri de cari albinele au nevoie, dacă este să ne facă părtași de rodul muncii lor. Acum odată mă voi mărgini pe lângă o înșirare pe scurt a condițiilor, în cari ar trebui pusă locuința albinelor, cunoscută sub numele de stupină sau prisacă.

Aceste condiții se cuprind în rândurile următoare.

1) Mai nainte de toate, stupina să se așeze la un loc scutit de vânturi, de oarece nu e nimic mai stricacios albinelor, decât osândite fiind a locui în preajma vânturilor reci. După ce se întorc cu sarcina pe picioare, ele pribegesc puțin pe dinaintea stupinei, mai ales primăvara în vreme de nou-reală, căutând să afle cojnița (stubeiul) lor și, împinse de vânt la o parte pică una după alta pe pământul rece și se prăpădesc. Acest mare neajuns se poate încungiu, înființând stupina unde-va la adăpost.

Neasemnat mai primejdios decât vânturile furtunoase este curentul rece de aer, care pe alocurea se simte vara iarna în aproape fie-care zi. Este în adevăr de necredut, câtă stricăciune pricinuesc albinelor asemenea curenturi line și oare-cum ascunse. Să ne ferim dar cu ori ce preț a pune stupii în preajma curentului, unde albinele pier una după alta ca și când ar fi gustat otravă, fără ași pute da samă, ce s'a ales din ele.

Pentru a constata prezența curentului lin n'avem decât să petrecem câțva timp în desăvârșită nemișcare la locul proiectat pe când e cald și aerul liniscit și, fiind cam inferbentați, ușor vom simți, dacă „trage“ sau nu. În cazul dintăiu vom alege firesce un alt loc mai potrivit, căci unde aerul se află în neconținută mișcare, nu e chip a reuși fie celelalte condiții ori cât de favorabile.

2) Să ne ferim, dacă se poate, a espune stupii arșiței soarelui dela ameași și de după ameași. Rațele ferbinți moleșesc albinele cari, încetând aproape cu totul de a mai sbura, se dedau trândăviei și, sporind ferbințeala, numai ce le veți infuriate în toată forma, lărmuind pe dinaintea stupinei ca și când ar fi cuprinse de turbare. De altă parte, căldura din samă afară înmoaie și prăvălesc fagurii preste olaltă, ruinând firesce stupul întreg. S'a constatat iarăși, că stupii din fața soarelui sunt sereci în miere. Întemplantându-se ca rațele soarelui să lovească urdinișul în vreme de iarnă, atunci albinele se deșteaptă din somnul lor și părăsesc uneori cojnița, cădând pradă asprimei aerului sau zăpeții.

Toate aceste neajunsuri se pot ușor întimpina, așezând stupina aproape de sau lângă arbori umbroși sau întindând o pânzătură, cort etc.

3) Albinele lăsate în grija naturii se retrag mai ales în păduri întunecoase la umbra copacilor; însă nicăiri nu aleargă mai sprinten și nu lucră mai bucuroși ca în fața soarelui, sburând dela o floare la alta. Stupii să se pună deci, dacă e cu putință, la un loc cam întunecos, dar cu fața spre răsărit sau meadă-și.

4) Stupina să se așeze la un loc liniscit, unde albinele să nu fie conturbate mai ales în cursul iernei când petrec în deplină odihnă. În deosebi să ne ferim a pune stupii aproape de aria, unde se treeră, sau lângă făurisce, sau aproape de drumuri, pe unde trec caré multe cu povară.

5) Dacă e cu putință, stupii să nu se așeze în apropiere de lacuri și riuri largi, în a căror unde albinele adese se înneacă, apăsate de sarcina lor și mânate de vânturi pe când se întorc ostentite.

6) Nu este potrivit, după părerea unora, a așeza stupina în vecinătatea unor plantațiuni întinse de tei, acași, hrișcă etc. Albinele zboară împreună de pretutindena și trăesc în pace pe cât timp plânteele amintite se află în floare; dar isprăvindu-se hrana, ele încep a se încăera, răpind miere din cojnițele învecinate. De altcum viitoriul va hotări, încât esperiențele făcute în această privință sunt sau nu sunt întemeiate.

7) Cojnițele să nu se așeze prea sus. În vreme de vânt, albinele se întorc sburând nu departe de pământ spre a nu fi trântite. Stând deci cojnița prea sus, ele se ved silite a se avânta spre urdiniș și obosite cum sunt, pică uneori jos și mor. Drept aceea, stupii să fie așezați la o înălțime de cel mult 2 metri.

8) Dinaintea stupinei să se afle un loc neted, curat, provăduț cu năsip și liber de earbă și burueni, una ca broascele și alți asemenea oaspeți nechietăși să nu aibă cum se ascunde,

alta pentru a pute observa cu înlesnire ce se aruncă din cojniță.

9) Albinele au neapărată trebuință de apă spre ași stempăra setea, cu deosebire în vreme de secere. Vom lucra dar înțelepțesce, punând dinaintea stupinei un vas larg cu apă și mușchiu, așa ca să nu aibă cum se înneacă. Apa puțin încălădită la soare le priesce mai bine decât apa rece.

D. Comșa.

Îndreptare. În corespondența din Budapesta nrul 21 este o greșală esențială de tipar care conturbă tot înțelesul locului respectiv. Adecă în alinea a 6 șirul 3 în loc de „monstru“ este „ministru.“ Deci este a se ceti: „deși este el un „monstru“ etc.

Bursa de Viena

din 5 Martie n. 1879.

Metalicele 5%	69 —
Împrumutul naț. 5% (argint)	63 70
Împrumutul de stat din 1860	115 75
Acțiuni de bancă	790 —
Acțiuni de credit	232 60
London	116 60
Argint	100
Galbin	5 52
Napoleon d'aur (poli)	9 29
Valuta nouă imperială germană	57 35

Economic.

Budapesta 1 Martie n. Primăvara a sosit într'un mod de tot surprinzător. Ea și a manifestat sosirea ei cu vremuri tari și cu o temperatură crescândă până la + 10° R., așa, încât vegetațiunea a început deja a încolși și muguri. Aceasta aparițiune însă e cășunat multe îngrijiri întemeiate.

Dară cumcă această vreme de primăvară chiar prea timpurie nu o să țină mult au dovedit-o zilele din urmă a săptămănei trecute, în cari temperatura după repeșite ploai a scăduț de la + 10° R. rapid la 0. De mirat este însă, că, după cum se arată, și în anul acesta vor domni multe ploai și umeđeli, un ce, care față cu clima Ungariei s'a părut cu neputință. Dacă sēmănturile în acest an vor pătîmi, apoi aceasta se întemplantă numai din pricina ploilor și umeđelilor superflue. Cu părere de rău trebuie să mărturisim, că complexuri mari de sēmănturi în urma pripitei topiri a zăpeții și a deselor ploai se află formal sub apă. Comunațiunea stagnează din pricina drumurilor defundate așa, încât bucate și alte mărfuri la tērgurile din provincie, la căile ferate și la stațiunile năilor cu vapor etc. se aduc în cantitate foarte neînsemnată.

Negoțul bucatelor din această împrejurare a fost slăbuț, prețurile lor s'au urcat însă cu câte 15—20 cr. la fie-care majă metrică.

În special notăm următoarele:

Grăul s'a vëndut în cantitate de 70,000 m. m. cu câte fl. 8.55—8.90;

Sēcara la 3000 m. m. cu câte fl. 5.90 adecă cu 10—15 cr. mai scump ca în săptămănei trecute;

Orzul, 5000 m. m. cu câte fl. 5.30—5.60;

Ovėsul a fost căutat de tot rău și debea cu prețurile de mai nainte;

Cucuruzul, care la începutul săptămănei trecute avură trecere bună, oătră sfērșitul săptămănei n'a mai fost căutat de loc și s'a putut cheltui debea cu fl. 4.60—4.75 pro m. m.

Făina a avut însă cu atăta mai mare căutare. Din toate soiurile s'au făcut exportări în dimensiuni respectabile în străinătate, cu deosebire în Britania, în Hollanda, Svițera, Amsterdam, Glasgow, Liverpool etc.

Păstăioasele și în săptămăna trecută n'au avut trecere mai bună, ca mai nainte și prețurile lor au rămas cele vechi. S'a vëndut adecă: mazērea cu fl. 9—10; fasolea cu fl. 7—7.50; mălaiul cu fl. 8—8.60; sēmēnța de cânepă cu fl. 9—9.50 de în cu fl. 11.50—12;

Lănille încă n'au avut trecere și poate că până la tērgul de lână din 9 Martie nu vor avē căutare.

Porcii s'au mai scumpit. În tērg s'au aflat de vëndare în săptămăna trecută vr'o 61,470 de capete, între cari din Transilvania 800, iară din România 720.

Unsoarea de porc a trecut numai debea cu prețurile de mai nainte și adecă cu fl. 47.50—48 fără vas, iară fl. 51—52 cu vas cu tot.

Slănina încă s'a cumpărat numai cu prețuri foarte rezervate fl. 39—41. Asemenea și untura.

Spiritul s'a vëndut cu fl. 26.50—30 pro 10,000 litre %.

Pieile în săptămăna trecută au fost binisor căutate. S'au vëndut vr'o 70,000 de dăraabe și s'au plătit cele din Transilvania și Banat cu 130—140 fl. pro 102 de dăraabe. Piei de miel s'au vëndut la 12,50 de dăraabe și adecă după calitate cu 70—90 pro 102 dăraabe. Piei de capră s'au vëndut din Transilvania vr'o câte-va și s'au plătit per 102 dăraabe cu câte fl. 1.5 v. a.

Nr. 23—1879.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Maneguț din comuna Poiana, protopresbiteratul Mercurei în urma învinișării preaveneratului consistoriu archidiececan dto 30 Decemvrie, 1878. Nr. cons. 2923—1878, sē scrie concurs până la 15 Martie a. c.

Emolumentele împreunate de acest post sânt: o jumătate din venitul total al parochului de 400 fl. v. a. adecă 200 fl. v. a.

Concurenții au ași așterne suplicele lor înștruite conform prescrierilor statutului organic și a dispozițiunilor sinodali din 1873, până la terminul indicat subsemnatului officiu protopresbiteral.

Mercurea în 4 Februarie, 1879. Dela officiu protopresbiteral al Mercurei.

Ioan Droc m. p., adm. prot.

Nr. 28.

3—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de clasa III-a din comuna Cărbonariu în protopresbiteratul Cetății de peatră prin aceasta sē scrie concurs cu termin până la 15 Martie 1879.

Emolumentele sânt:

a) Dela 140 familii câte una măsură mare de cucuruz sfărmit și una și de lucru cu palmele, cari toate satorite în bani dau un venit de 308 fl. v. a.

b) stolele satorite după decisiunea comisiei organizatoare din anul 1872 rezultă un venit de 95 fl. v. a. Suma totală a venitelor e 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie au ași așterne recursele înștruite în sensul prescrierilor statutului organic și ale dispozițiunilor provisorie sinodali din anul 1873 la subscrisul până la terminul sus amintit

Cărpniș, la 13 Febr. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Șovrea m. p., adm. prot.

Nr. 24.

3—3

EDICT.

Achim Ursu din Feldioara, care de trei ani părăsi cu necredință prelegiuita sa soție. Paraschiva Nan, tot de acolo, și pribegesce în lume fără a sē sci ubicațiunea lui, se provoacă prin aceasta ca în termin de un an dela publicarea acestui edict să se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra lui.

Brașov, 20 Ianuarie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al tractu protopopesce al II al Brașovului.

Ioan Petric m. p., protopresbiter.